

10% на день для газет, 10% на місяць для журналів, 10% на рік для книг і монографій. Окрім цього, інформація для студента є предметом і результатом його праці. Осмислюючи та опрацьовуючи потрібну інформацію, студент видає специфічних продукт – якісно нову інформацію. При цьому підраховано, що біля 50% свого часу студент-дослідник витрачає на пошук інформації. Досить відповідальним етапом у навчанні є формування вмінь і навичок оперативно знаходити і опрацьовувати потрібну інформацію.

Дослідницька діяльність студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу. Як відомо, економічні і соціальні реформи, які здійснюються в Україні, значною мірою змінюють характер праці спеціалістів у фармацевтичній сфері. Згідно з цим змінюються, відповідно, і вимоги до підготовки кадрів. Серед найголовніших вимог – розвиток спеціаліста творчого, ініціативного, який має організаторські навички і вміння спрямовувати свою професійну діяльність на вдосконалення технологічного процесу шляхом запровадження у практику нових досягнень наукової і технічної думки. Неодмінною умовою виконання цієї вимоги є широке залучення студентів до дослідної роботи.

В Черкаському медичному коледжі протягом навчального року для підвищення ефективності навчання на заняттях використовують інтернет технології. Вони відносяться до сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) навчання. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє швидко опрацьовувати інформацію, зокрема у вигляді наказів МОЗ України, постанов Кабінету Міністрів України. ІКТ стрімко увійшли у навчальні процеси у нашому коледжі і показали ефективні результати.

Для визначення ролі інформаційних технологій у навчальному процесі при вивченні ОЕФ ми створювали робочі підгрупи. Кожній роздавали по три однакових практичних завдання (заповнити паспорт аптеки, розподілити отриманий товар по групах, відповідно до умов їх зберігання, протаксувати рецепт та оформити до відпуску дану лікарську форму). Першій підгрупі дозволялось користуватися планшетами, сучасними телефонами та ноутбуком з доступом до Інтернету. Друга користувалась друкованим збірником нормативної документації та конспектами лекцій. Середні результа-

ти були наступними: студенти першої підгрупи, що користувались планшетами, виконували завдання за 50-55 хвилин. Студенти другої підгрупи, що користувались друкованими збірниками, справлялись із завданнями за 1 годину 20 хвилин і більше. Більшість студентів не встигали заповнювати всі відомості паспорту аптеки.

Висновки Комп'ютерні технології значно прискорюють процес пошуку інформації. На електронних носіях вона є повнішою і доступнішою. Інформаційно-комунікаційні технології сприяють розвитку самостійності і творчих здібностей студента, диференціації та індивідуалізації навчання, дозволяють краще зрозуміти поняття, сформувати практичні вміння і навички. Студенти ефективніше працюють з електронними носіями, тому що інформація на них є більш мобільною і швидкою.

Перелік використаних джерел

1. Бойчук І. Д. Передумови виникнення та становлення системи підготовки фармацевтів в Україні // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2007. – №4. – С. 186-196.
2. Концепція реформування системи фармацевтичної освіти в Україні. – Харків: Вид-во НфаУ, 2004. – 30 с.
3. Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження державної програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» на 2006-2010 роки» від 7 грудня 2005 року, №1153
4. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПОДАЛЬШИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ

Н.А.Ткаченко, Н.М.Червоненко
Запорізький державний медичний
університет

Інформація про авторів

Ткаченко Наталя Олександрівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного правознавства;

Червоненко Наталія Михайлівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного правознавства.

Анотація У роботі проаналізовано стан сучасної фармацевтичної освіти, приведені результати власних досліджень з оцінки якості підготовки молодих спеціалістів, запропоновано напрямки подальшого розвитку і вдосконалення сучасної освітньої системи фармацевтичного спрямування, яка ґрунтується на соціальній відповідальності усіх суб'єктів фармацевтичного сектору.

Постановка проблеми У сучасних умовах професійність фахівців грає одну із вирішальних ролей у підвищенні конкурентоспроможності фармацевтичної галузі [1]. Сьогодні вища фармацевтична школа знаходиться у стадії реформування і, поки що зміни, не мають свого відображення на кінцевих результатах цього процесу.

Професійність спеціаліста фармації можна охарактеризувати за допомогою набору компетенцій, що визначені галузевими стандартами вищої освіти: Освітньо-кваліфікаційною характеристикою випускника вищого навчального закладу і Освітньо-професійною програмою, в якій зазначаються вимоги до змісту, обсягу та рівня освітньої та професійної підготовки фахівця фармації [3,4]. Але погляди вищого навчального закладу (ВНЗ) та роботодавців на якість підготовки молодих спеціалістів фармації сьогодні досить різняться.

Виклад основного матеріалу Проведені нами дослідження свідчать про те, що сучасний випускник вищого навчального закладу фармацевтичного спрямування має досить низький рівень знань та вмій з окремих аспектів професійної діяльності, таких як економічний аналіз, управлінський облік, фінансовий менеджмент, маркетингові дослідження, міжнародний маркетинг, окремі питання технології виготовлення ліків, фармацевтичного аналізу, питання нормативно-правового характеру діяльності фармацевтичних організацій, тощо.

Також необхідно звернути увагу і на професійно-особисті компетенції, рівень яких свідчить про готовність випускників нести спільну (комунітарну) відповідальність за професійну персональну і корпоративну роботу. Практичні фахівці відмічають низький рівень особистої соціальної відповідальності сучасного випускника, його слабкі навички аналізу необхідної інформації з тієї чи іншої проблеми, здатності вирішувати певні проблеми та задачі соціальної діяльності, приймати раціональні управлінські рішення.

У першу чергу такий стан речей можливо пояснити змінами, що відбулися за останні роки на фармацевтичному ринку: для більшості фармацев-

тичних компаній (ФК) метою їх діяльності став лозунг «Прибуток понад усе»; сформувався стійкий тип поведінки ФК, при якому «споживча хватка» переважає над соціально відповідальною поведінкою; корупція і безвідповідальність багатьох гравців фармацевтичного (і не тільки) сегменту.

Вказані явища вплинули на систему професійної освіти та внутрішній стан майбутніх спеціалістів, які найближчим часом прийдуть на зміну теперішньому поколінню практичної фармації.

Одним із шляхів вирішення цих проблем, на нашу думку, є глибоке поєднання навчального процесу з виховною роботою та самоменеджментом студентів під час навчання. Тим більш, що освітня база фармацевтичної системи має достатні ресурси і різноманітний арсенал можливостей для впровадження нової моделі підготовки соціально відповідального фахівця фармації.

Пропонуємо внести в чинні галузеві стандарти освіти нову професійну компетенцію «соціальна відповідальність», зазначити основні її характеристики, критерії, методи формування і оцінки. Вони повинні базуватися саме на новій моделі навчального процесу.

Згідно Закон України «Про вищу освіту» [2] підготовка фахівців повинна відбуватися з урахуванням потреб особи, інтересів держави, територіальних громад і роботодавців. Тому необхідним є :

- » посилення співпраці ВНЗ з практичною фармацією.
- » проведення постійного моніторингу вимог роботодавців до спеціалістів та знаходження шляхів їх швидкого впровадження у теоретичному курсі навчання;
- » створення нової комунікаційної системи з чітким зворотнім зв'язком між законодавчим, науково-освітнім, громадським та практичним полем діяльності.

При цьому потрібно пам'ятати, що саме впровадження нових професійних знань і навиків змушує працедавців переоцінити кількісні і якісні вимоги до трудових ресурсів.

На державному і регіональному рівнях актуальною є розробка нової прогресивної мотиваційної системи для фармацевтичних компаній (особливо роздрібною сегменту фармацевтичного ринку) стосовно активації бажання приймати на виробничу практику і інтернатуру випускників вишів та закріпити її законодавчо. Дана система мотивації повинна поєднувати матеріальні і моральні стимули.

З метою підвищення прихильності до своєї

майбутньої професії та формування професійного патріотизму ВНЗ повинні активно залучати до навчального процесу (особливо спеціальних дисциплін) лідерів, новаторів і ветеранів практичної фармації. Необхідно постійно здійснювати обмін досвідом з цього питання між усіма ВНЗ фармацевтичного спрямування, проводити спільні конференції та заходи по вдосконаленню навчального процесу з залученням практичних фахівців.

Висновок На основі проведеного аналізу стану і проблем сучасної фармацевтичної освіти запропоновані подальші напрямки її розвитку, які ґрунтуються на принципах комунітарної і корпоративної соціальної відповідальності усіх гравців фармацевтичного сектору.

Перелік використаних джерел

1. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. - Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>

2. Про затвердження Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011-2020 роки здоров'я [Електронний ресурс] : Наказ МОЗ України від 13.09.2010 року № 769. - Режим доступу : http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20100913_769.html.

3. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110201 Фармація напряму підготовки 1102 Фармація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://testcentr.org.ua/index.php/menu-methwork/menu-dsvo/gsv0.html>.

4. Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста за спеціальністю 7.110201 Фармація напряму підготовки 1102 Фармація кваліфікації 2442.6 провізор [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://testcentr.org.ua/index.php/menu-methwork/menu-dsvo/gsv0.html>.

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Тодосійчук Н.А.

Комунальний вищий навчальний заклад
«Житомирський базовий фармацевтичний
коледж ім. Г.С.Протасевича»
Житомирської обласної ради

Інформація про автора Тодосійчук Наталія Ананіївна, викладач біологічної хімії з біохімічними методами дослідження вищої кваліфікаційної категорії.

Анотація У статті розглядаються особливості розвитку творчого потенціалу студентів вищих навчальних закладів, визначаються фактори педагогічного впливу, що сприяють підвищенню якості підготовки фахівців.

Постановка проблеми Реформування всіх сфер розвитку нашої держави значною мірою впливає на умови організації педагогічного процесу в сучасних вищих навчальних закладах. Приєднання України до Болонського процесу з метою створення єдиного європейського простору вищої освіти викликало необхідність провести ряд реформ у сфері вищої освіти [3]. Це зумовило принципово нові вимоги до педагогічної діяльності: спрямування навчально-виховного процесу на формування духовного світу особистості, утвердження загальнолюдських цінностей розвитку, потенційних можливостей та здібностей студентів.

Реалії сучасних ринкових відносин висувають певні вимоги до тих, хто приходить на ринок праці, до професійної діяльності і до процесу навчання загалом. Нині існує запит на виховання творчої особистості, індивідуальності, здатної на відміну від людини-виконавця, самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення [2,5]. Тому важливим завданням професійної підготовки фахівців є розвиток творчого потенціалу студентів.

Виклад основного матеріалу Активність особистості – це здатність до свідомої трудової і соціальної діяльності, міра цілеспрямованого, планомірного перетворення нею навколишнього середовища й самої себе на основі засвоєння нею багатств матеріальної і духовної культури. Творчий потенціал особистості проявляється у творчості, творчих завданнях, спілкуванні. Тому у процесі підготовки фахівців слід звертати увагу на формування у студентів різноманітних, глибоких і міцних знань, активацію самостійної діяльності студентів, розвиток стійких творчих інтересів [1]. Нині креативність є істотним резервом самоактуалізації особистості та своєрідним механізмом адаптації до соціальних змін. Фахівець має не просто адаптуватись до нової ситуації, а й бути спроможним змінювати її, змінюючись і розвиваючись при цьому сам [2].

Для того, щоб майбутні спеціалісти могли успішно адаптуватись до нових умов життя, гармонійно та безконфліктно взаємодіяти в конкретному середовищі, необхідно, щоб процес розвитку здібностей, якостей та умінь відбувався в освітньо-